

OBSAH

ÚVODNÍ VYDAVATELSKÁ POZNÁMKA	9
ÚVODNÍ AUTORSKÁ POZNÁMKA	15
ÚVOD. ÚKOL A ŘEŠENÍ	17
I. BAROKNÍ VLASTENECTVÍ	22
1. Čechie domácí a zahraniční. Komenského pojetí národa	22
2. Dějinné a jazykové vlastenectví Pešinovo a Rosovo	28
3. Politické vlastenectví Balbínovo	32
4. Vlastenectví pobalbinovské	39
5. Lidové barokní vlastenectví	42
6. Univerzalita a českost	49
II. OSVÍCENSKÉ VLASTENECTVÍ	52
1. Národotvorná funkce absolutistického státu	52
2. Osvícenská analýza vlastenectví	56
3. Osvícenské vlastenectví české	61
4. Nové prvky	67
III. POSLEDNÍ LÉTA TEREZIÁNSKÁ	70
1. Vědomí národního úpadku a méněcennosti	70
2. Důkaz rovnocennosti	73
3. Pojem národa a jeho sociální skladba	75
4. Vlastenectví ve službě státní politiky	79
5. Vlast a láska k vlasti	81
6. Náboženský prvek ve vlastenectví	84
7. Vlastenecký historismus	86
8. Věda a výchova	89
9. Řeč a takzvané vlastenectví zemsky české	91

10. Národní vědomí v příklonu k slovanství a v antagonismu k cizině ..	95
11. Vlastenecká naděje	98
IV. DOBA VRCHOLNÉHO JOSEFINISMU	100
1. Vlastenectví a josefinismus	100
2. Antisemitismus	109
3. Zásada společenské rovnosti a pojem lidu a šlechty	111
4. Chvály selství a pojetí jeho funkce	119
5. Vlast a hospodářské vlastenectví	124
6. Povaha národa v právu	126
7. Slovanská sounáležitost a řeč	127
8. Proti cizotě	129
9. Josefínský historismus	131
10. Vlastenectví v josefínských obranách	133
11. Povaha Pelclova národního pesimismu	140
12. Politická stránka vlastenectví	143
V. OBDOBÍ LEOPOLDOVSKÉ	145
1. Nová situace. Turgot a Rousseau	145
2. Pojem zastupitelství lidu ve stavovském odboji 1790–1792	149
3. Vlastenectví měšťanských vrstev a příklad uherský	152
4. Státnost českého lidového vlastenectví	155
5. V počátcích kritiky revoluce a osvícenství	158
6. Pojem svobody a vlastnictví	161
7. Vlastenectví a princip uzavřeného národního hospodářství	162
8. Pojem národa a poměr k lidu	164
9. Vzestup hodnoty jazyka a česko-německých antipatií	167
10. Slovanství a první kritický pohled na Rusko	170
11. Hodnotami myšlenkovými a mravními od vlastenectví k nacionalismu	171
VI. DOBA REVOLUCE A NAPOLEONSKÝCH VÁLEK	175
1. Situace vlastenectví v době revoluce a napoleonských válek	175
2. Vlastenectví a nacionalismus	176
3. Představa společenského řádu	181
a) Kritika osvícenství a pojem národního osvícení	181
b) Teorie přirozeného práva	182
c) Otázka společenské rovnosti a nerovnosti	184
d) Pojem národní svobody	187
e) Sociální a hospodářské rozdíly a funkce jednotlivých tříd	188
4. Lid a sedlák. Lidovost nacionalismu	192

5. Vlast a vlastenectví	198
6. Hodnota řeči pro národ	201
7. Německý romantický nacionalismus a jeho vliv na český	203
8. Složka protigermanizační a nacionální nenávist	210
9. Hmotné a duchovní znaky národa a nacionalismu	213
10. Hlubší prožitek slovanství a jeho nové znaky	219
11. Měníci se tvářnost národního vědomí pod tlakem napoleonských válek a její národně politické důsledky	224
a) První léta až do roku 1809	224
b) České slovanství pod vlivem ruské skutečnosti	230
c) Léta národních válek protinapoleonských	232
d) Političnost a národní požadavky jako důsledek doby a českých zásluh v boji	235
12. Bolzanovo české vlastenectví	237
VII. SELSKÉ VLASTENECTVÍ VAVÁKOVO A ZEMANSKÉ VLASTENECTVÍ JENÍKOVO	
1. Vlastenectví Františka Jana Vaváka	245
2. Vlastenectví Jana Jeníka z Bratřic	259
VIII. V POČÁTCÍCH RESTAURACE	
1. Národní hnutí za restaurace	266
2. Trvání představy o společnosti a vstup dělnického prvku	269
3. Národní výchova a úkol ženy	273
4. Vlast, národ a protiva česko-německá	275
5. Cesta k národovství a slovanství Kollárova mládí	278
6. Idea národnosti a politické svobody	283
7. Kulturní a myšlenková samobytnost národa	287
8. Dějinné poslání a představa národního ducha	290
ZÁVĚR. OBROZENÍ NÁRODA V MYŠLENÍ A SPOLEČENSKÉ SKLADBĚ 292	
1. Národní myšlenka a obrození	292
2. Společenské složky v obrozeném vlastenectví a nacionalismu	298
3. Obsahové znaky obrozeného vlastenectví a nacionalismu	303
4. Rytmus obrození	307
POZNÁMKY	
DOSLOV	
JMENNÝ REJSTŘÍK	
REJSTŘÍK CITOVANÝCH PRAMENŮ	